

LIGJ
Nr. 87/2016

PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË KONVENTËN
EVROPIANE TË PEIZAZHEVE

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në Konventën Evropiane të Peizazheve, bërë në Firence, më 20 tetor 2000.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 8.9.2016

Shpallur me dekretin nr. 9747, datë 16.9.2016, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bujar Nishani

Seria e Traktateve Evropiane - nr. 176

KONVENTA EVROPIANE
E PEIZAZHEVE

Firence, 20.X.2000

Hyrje

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të kësaj Konvente,

duke pasur parasysh se qëllimi i Këshillit të Evropës është të arrijë një bashkim më të ngushtë midis anëtarëve të tij, me qëllim që të ruajë dhe të realizojë idealet dhe parimet që janë trashëgimi e tyre e përbashkët, dhe se ky qëllim është ndjekur në veçanti nëpërmjet marrëveshjeve në fushat ekonomike e shoqërore;

të interesuar për të arritur një zhvillim të qëndrueshëm të mbështetur në një marrëdhënie të balancuar dhe harmonike midis nevojave shoqërore, veprimtarisë ekonomike dhe mjedisit;

duke vërejtur se peizazhi ka një rol të rëndësishëm me interes publik në fushat kulturore, ekologjike, mjedisore e shoqërore, dhe përbën një burim të favorshëm për veprimtarinë ekonomike, mbrojtja, menaxhimi dhe planifikimi i të cilit mund të kontribuojë në krijimin e vendeve të punës;

të ndërgjegjshëm se peizazhi ndihmon në formimin e kulturave vendore dhe se është komponent bazë i trashëgimisë natyrore e kulturore të Evropës, duke kontribuar në mirëqenien e njerëzve dhe konsoolidimin e identitetit evropian;

duke pranuar se peizazhi është pjesë e rëndësishme e cilësisë së jetës për njerëzit kudo: në zonat urbane e në fshatra, në zonat e degraduara, si dhe në zonat me cilësi të lartë, në zonat që njihen se kanë bukuri të veçantë, si dhe në zonat e zakonshme;

duke vërejtur se zhvillimet në teknikat e prodhimit bujqësor, pyjor, industrial e mineral dhe në

planifikimin rajonal, urbanistikë, transport, infrastrukturë, turizëm e argëtim dhe në nivel më të përgjithshëm, ndryshimet në ekonominë botërore, në shumë raste, po përshpejtojnë transformimin e peizazheve;

duke dëshiruar t'i përgjigjen dëshirës së publikut për të gëzuar peizazhe cilësore dhe për të luajtur një rol aktiv në zhvillimin e peizazheve;

të bindur se peizazhi përbën një element kyç për mirëqenien individuale e shoqërore, dhe se mbrojtja, menaxhimi dhe planifikimi i tij sjellin të drejta e përgjegjësi për secilin;

duke pasur parasysh tekstet juridike ekzistuese në nivel ndërkombëtar në fushën e mbrojtjes dhe administrimit të trashëgimisë natyrore e kulturore, planifikimit rajonal dhe hapësinor, bashkëpunimin mes vetëqeverisjes vendore dhe atë ndërkufitar, në veçanti Konventën për Ruajtjen e Kafshëve dhe Bimëve dhe Habitateve Natyrore të Evropës (Bernë, 19 shtator 1979), Konventën për Mbrojtjen e Trashëgimisë Arkitekturore të Evropës (Granada, 3 tetor 1985), Konventën Evropiane për Mbrojtjen e Trashëgimisë Arkeologjike (të rishikuar) (La Valeta, 16 janar 1992), Konventën Kuadër Evropiane për Bashkëpunimin Ndërkufitar të Komuniteteve apo Autoriteteve Territoriale (Madrid, 21 maj 1980), si dhe protokollet e saj shtesë, Kartën Evropiane të Vetëqeverisjes Vendore (Strasburg, 15 tetor 1985), Konventën për Diversitetin Biologjik (Rio, 5 qershor 1992), Konventën për Mbrojtjen e Trashëgimisë Kulturore dhe Natyrore Botërore (Paris, 16 nëntor 1972), si dhe Konventën për Aksesin në Informacion, Pjesëmarrjen e Publikut në Vendimmarrje dhe Aksesin në Drejtësi për Çështjet Mjedisore (Aarhus, 25 qershor 1998);

duke pranuar se cilësia dhe larmia e peizazheve evropiane përbën një burim të përbashkët, dhe se është e rëndësishme të bashkëpunohet për mbrojtjen, menaxhimin dhe planifikimin e tij;

duke dëshiruar të krijojnë një instrument të ri kushtuar tërësisht mbrojtjes, menaxhimit dhe planifikimit të të gjitha peizazheve në Evropë,

kanë rënë dakord si më poshtë:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 Përkufizime

Për qëllimet e kësaj Konvente:

a) “Peizazh” do të thotë një zonë, siç perceptohet nga njerëzit, karakteri i të cilit është rrjedhojë e veprimit dhe ndërveprimit të faktorëve natyrorë dhe/apo njerëzorë;

b) “Politikë peizazhi” do të thotë shprehja nga autoritetet publike kompetente e parimeve të përgjithshme, strategjive dhe udhëzimeve që lejojnë marrjen e masave të veçanta, të cilat synojnë mbrojtjen, menaxhimin dhe planifikimin e peizazheve;

c) “Objektiv i cilësisë së peizazhit”, për një peizazh specifik, do të thotë formulimi nga autoritetet publike kompetente, i aspiratave të publikut në lidhje me tiparet e peizazhit të mjedisëve të tyre;

d) “Mbrojtje e peizazheve” do të thotë veprime për të ruajtur dhe mirëmbajtur tiparet e rëndësishme apo karakteristike të një peizazhi, të përligjura nga vlera e tij trashëgimore, që rrjedh nga konfigurimi i tij natyror dhe/apo veprimtaria njerëzore;

e) “Menaxhim i peizazheve” do të thotë veprim nga perspektiva e zhvillimit të qëndrueshëm, për të siguruar mirëmbajtjen e rregullt të peizazhit për të udhëzuar dhe harmonizuar ndryshimet që sjellin proceset shoqërore, ekonomike dhe mjedisore;

f) “Planifikim i peizazheve” do të thotë veprim i fuqishëm reformues për të përmirësuar, restauruar apo krijuar peizazhe.

Neni 2

Objekti

Në bazë të dispozitave të nenit 15, kjo Konventë është e vlefshme në të gjithë territorin e Palëve dhe mbulon zonat natyrore, rurale, urbane dhe peri-urbane. Ajo përfshin zonat tokësore, ujërat e brendshme dhe detare. Objekti i Konventës përfshin peizazhet që mund të konsiderohen të veçanta, si dhe me peizazhet e mjedisit të përditshëm dhe peizazhet e degraduara.

Neni 3

Qëllimet

Qëllimet e kësaj Konvente janë që të nxisë mbrojtjen, menaxhimin dhe planifikimin e peizazhit, dhe të organizojë bashkëpunimin evropian për çështjet e peizazhit.

KREU II MASAT KOMBËTARE

Neni 4

Ndarja e përgjegjëse

Secila Palë do të zbatojë këtë Konventë, veçanërisht nenet 5 dhe 6, sipas ndarjes së kompetencave të saj, në përputhje me parimet e saj kushtetuese dhe organizimin administrativ, si dhe duke respektuar parimin e subsidiaritetit në bazë të Kartës Evropiane të Vetëqeverisjes Vendore. Pa deroguar nga dispozitat e kësaj Konvente, secila Palë do të harmonizojë zbatimin e kësaj Konventë me politikat e saj.

Neni 5

Masa të përgjithshme

Çdo Palë merr përsipër:

- a) të njohë ligjërisht peizazhin si një komponent thelbësor i mjedisve të njerëzve, shprehje të larmisë së trashëgimisë së tyre të përbashkët kulturore e natyrore, dhe si themel të identitetit të tyre;
- b) të përcaktojë dhe të zbatojë politika për peizazhet që synojnë mbrojtjen, menaxhimin dhe planifikimin e peizazhit nëpërmjet marrjes së masave të veçanta të parashikuara nga neni 6;
- c) të krijojë procedura për pjesëmarrjen e publikut të gjerë, të autoriteteve vendore e rajonale, dhe të palëve tjera të interesuara për përcaktimin dhe realizimin e politikave të peizazhit të përmendura në paragrafin “b” më sipër;
- d) të përfshijë peizazhin në politikat e saj rajonale dhe të urbanistikës dhe në politikat e saj kulturore, mjedisore, bujqësore, shoqërore dhe ekonomike, si dhe në çdo politikë tjetër me ndikim të drejtpërdrejtë apo të tërthortë mbi peizazhin.

Neni 6

Masa të veçanta

A . Rritja e ndërgjegjësimit

Çdo Palë merr përsipër të rrisë ndërgjegjësimin e shoqërisë civile, organizatave private dhe autoriteteve publike për vlerën e peizazheve, rolin dhe ndryshimin e tyre.

B. Trajnimi dhe arsimimi

Çdo Palë merr përsipër të nxisë:

- a) trajnimin e specialistëve për vlerësimin e peizazheve dhe operacionet në lidhje me to;
- b) programet trajnuese shumëdisiplinore në lidhje me politikën, mbrojtjen, menaxhimin dhe

planifikimin e peizazhit, për profesionistë të sektorit privat e publik dhe për shoqatat e interesuara;

c) kurse shkollore dhe universitare të cilat, në lëndët përkatëse, të trajtojnë vlerat që lidhen me peizazhet dhe çështjet që rrjedhin nga mbrojtja, menaxhimi dhe planifikimi i tyre;

C. Identifikimi dhe Vlerësimi

1. Me pjesëmarrjen aktive të Palëve të interesuara, siç parashikohet në nenin 5/c, dhe duke synuar një njohje më të mirë të peizazheve të saj, secila Palë merr përsipër:

a) të identifikojë peizazhet e veta në të gjithë territorin e saj;

ii) të analizojë karakteristikat e tyre dhe forcat e presionet që ndikojnë në transformimin e tyre;

iii) të ndjekë ndryshimet e tyre;

b) të vlerësojë peizazhet e identifikuar në këtë mënyrë, duke marrë parasysh vlerat e veçanta që u jepen nga palët dhe popullata e interesuar.

2. Këto procedura identifikuese dhe vlerësuese udhëhiqen nga shkëmbimet e përvojës dhe metodologjisë, të organizuara ndërmjet Palëve në nivel evropian, sipas nenit 8.

D. Objektiva për cilësinë e peizazheve

Çdo Palë merr përsipër të përcaktojë objektiva për cilësinë e peizazheve të identifikuar dhe të vlerësuar pas konsultimeve me publikun, në përputhje me nenin 5/c.

E. Zbatimi

Për zbatimin e politikave të peizazhit, çdo Palë merr përsipër të prezantojë instrumente që synojnë mbrojtjen, menaxhimin dhe/apo planifikimin e peizazheve.

KREU III

BASHKËPUNIMI EVROPIAN

Neni 7

Politikat dhe programet ndërkombëtare

Palët marrin përsipër të bashkëpunojnë për të konsideruar çështjen e peizazhit në politikat dhe programet ndërkombëtare, dhe për të rekoman-duar, sipas rastit, përfshirjen në to të konsideratave për peizazhin.

Neni 8

Ndihma e ndërsjellë dhe shkëmbimi i informacioneve

Palët marrin përsipër të bashkëpunojnë për të rritur efektivitetin e masave të marra në përputhje me nenet e tjera të kësaj Konvente, dhe veçanërisht:

a) t'i japin njëra-tjetres asistencë teknike e shkencore në çështjet e peizazhit nëpërmjet grumbullimit e shkëmbimit të përvojës, dhe rezultateve të projekteve kërkimore;

b) të nxitin shkëmbimin e specialistëve të peizazhit, në veçanti për qëllimet e trajnimit dhe informimit;

c) të shkëmbejnë informacione për të gjitha çështjet që mbulojnë dispozitat e Konventës.

Neni 9

Peizazhet ndërkufitare. Palët do të nxisin bashkëpunimin ndërkufitar në nivel vendor dhe rajonal dhe, në rast se është e nevojshme, do të përgatitin dhe do të zbatojnë programe të përbashkëta për peizazhin.

Neni 10

Monitorimi i zbatimit të Konventës

1. Komitetet kompetente ekzistuese të eksper-tëve, të ngritura në bazë të nenit 17 të Statutit të Këshillit të Evropës, ngarkohen nga Komiteti i Ministrave i Këshillit të Evropës që të përgjigjen për monitorimin e zbatimit të Konventës.

2. Pas çdo mbledhjeje të komiteteve të eksper-tëve, Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'i dërgojë Komitetit të Ministrave një raport për punën e kryer dhe funksionimin e Konventës.

3. Komitetet e ekspertëve i propozojnë Komitetit të Ministrave kriteret dhe rregullat për dhënien e një Çmimi për Peizazhin të Këshillit të Evropës.

Neni 11

Çmimi për Peizazhin i Këshillit të Evropës

1. Çmimi për Peizazhin i Këshillit të Evropës është një çmim nderi që mund t'u jepet autoriteteve vendore dhe rajonale, si dhe grupimeve të tyre, të cilat, si pjesë e politikës së peizazhit të një Pale të kësaj Konvente, kanë zbatuar një politikë apo masa për mbrojtjen, menaxhimin dhe/apo planifikimin e peizazhit të tyre, të cilat kanë rezultuar efektive për një kohë të gjatë dhe mund të shërbejnë si shembull për autoritete të tjera territoriale evropiane.

2. Aplikimet për Çmimin e Peizazhit të Këshillit të Evropës u dorëzohen nga Palët komiteteve të ekspertëve të përmendura në nenin 10. Autoritetet dhe grupimet vendore dhe rajonale ndërkufitare të interesuara mund të aplikojnë, me kusht që të menaxhojnë bashkërisht peizazhin në fjalë.

3. Me propozim të komiteteve të ekspertëve të përmendur në nenin 10, Komiteti i Ministrave përcakton dhe publikon kriteret për dhënien e Çmimit të Peizazhit të Këshillit të Evropës, miraton rregullat përkatëse dhe jep këtë Çmim.

4. Dhënia e Çmimit të Peizazhit të Këshillit të Evropës bëhet për të inkurajuar ata që e marrin çmimin që të sigurojnë mbrojtjen, menaxhimin dhe/apo planifikimin e qëndrueshëm të zonave të peizazhit përkatës.

KREU IV

KLAUZOLA PËRFUNDIMTARE

Neni 12

Lidhja me instrumentet e tjera

Dispozitat e kësaj Konvente nuk cenojnë dispozita më të rrepta në lidhje me mbrojtjen, menaxhimin apo planifikimin e peizazhit që përmbajnë instrumentet e tjera detyruese kombe-tare apo ndërkombëtare ekzistuese apo të ardhshme.

Neni 13

Nënshkrimi, ratifikimi dhe hyrja në fuqi

1. Kjo Konventë do të jetë e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës. Ajo do t'i nënshtrohet procedurës së ratifikimit, pranimit apo miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit apo miratimit do të depo-zitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

2. Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe tremujore pas datës në të cilën dhjetë shtete anëtare të Këshillit të Evropës do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për t'u detyruar ligjërisht nga Konventa në përputhje me dispozitat e paragrafit të mëparshëm.

3. Në lidhje me çdo shtet nënshkrues që shpreh më pas pëlqimin e tij për të qenë i detyruar ligjërisht nga Konventa, ajo do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit apo miratimit.

Neni 14

Aderimi

1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës mund të ftojë Komunitetin Evropian dhe çdo shtet evropian joanëtar të Këshillit të Evropës, të aderojë në Konventë

me një vendim të shumicës të parashikuar në nenin 20/d të Statutit të Këshillit të Evropës, dhe me votë unanime të shteteve palë që kanë të drejtën e pasjes së vendeve në Komitetin e Ministrave.

2. Për çdo shtet aderues apo për Komitetin Evropian në rast aderimi, kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 15

Zbatimi territorial

1. Çdo shtet apo Komiteti Evropian, në kohën e nënshkrimit apo kur depozitojnë instrumentin e tyre të ratifikimit, pranimi, mira-timit apo aderimit, mund të specifikojnë territorin apo territoret në të cilat zbatohet kjo Konventë.

2. Secila Palë, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, në çdo datë të mëvonshme mund ta shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të specifikuar në deklaratë. Në lidhje me këtë territor Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm.

3. Çdo deklaratë e bërë sipas dy paragrafëve të mësipërm në lidhje me çdo territor të përcaktuar në këtë deklaratë, mund të tërhiqet nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Kjo tërheqje do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 16

Denoncimi

1. Secila Palë, në çdo kohë, mund ta denoncojë këtë Konventë me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

2. Ky denoncim do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 17

Amendamentet

1. Secila Palë apo komitetet e ekspertëve të përmendura në nenin 10 mund të propozojnë amendamente për këtë Konventë.

2. Çdo propozim për amendament i njoftohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, i cili ua komunikon shteteve anëtare të Këshillit të Evropës, Palëve të tjera dhe çdo shteti evropian joanëtar që është ftuar të aderojë në këtë Konventë në përputhje me dispozitat e nenit 14.

3. Komitetet e ekspertëve të përmendura në nenin 10 do të shqyrtojnë çdo amendament të propozuar, dhe do të paraqesin tekstin e miratuar me shumicën e tre të katërtave të përfaqësuesve të Palëve në Komitetin e Ministrave për miratim. Pas miratimit të tij nga Komiteti i Ministrave me shumicën e parashikuar në nenin 20/d të Statutit të Këshillit të Evropës dhe me votë unanime të shteteve palë që kanë të drejtë të kenë vende në Komitetin e Ministrave, teksti do t'u transmetohet Palëve për pranim.

4. Për Palët që e kanë pranuar, çdo amendament hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe tremujore pas datës në të cilën tri shtete anëtare të Këshillit të Evropës e kanë informuar Sekretarin e Përgjithshëm për pranimin e tyre. Për secilën Palë që e pranon atë më pas, ky amendament do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason skadimin e një periudhe tremujore pas datës në të cilën kjo Palë ka informuar Sekretarin e Përgjithshëm për pranimin e saj.

Neni 18
Njoftimet

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'i njoftojë shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, çdo shtet apo Komunitetin Evropian që kanë aderuar në këtë Konventë, në lidhje me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi, miratimi apo aderimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, në përputhje me nenet 13, 14, dhe 15;
- d) çdo deklaratë të bërë sipas nenit 15;
- e) çdo denoncim të bërë sipas nenit 16;
- f) çdo propozim për amendament, çdo amendament i miratuar sipas nenit 17 dhe datën në të cilën hyn në fuqi;
- g) çdo akt, njoftim, informacion apo komu-nikim tjetër që lidhet me këtë Konventë.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, të autorizuar rregullisht për këtë, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Firence, më 20 tetor 2000, në anglisht dhe frëngjisht, ku të dyja tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'i transmetojë kopje të vërtetuara secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës, si dhe çdo shtet apo Komunitetit Evropian të ftuar për të aderuar në këtë Konventë.